Levegő Munkacsoport

Budapest, 2016. február 15.

Tarlós István
főpolgármester
Fővárosi Önkormányzat
Budapest

Tisztelt Főpolgármester Úr!

A Levegő Munkacsoport üdvözli a Fővárosi Önkormányzat azon szándékát, hogy szigorítja a Budapest Főváros szmogriadó-tervéről szóló 69/2008. (XII. 10.) Főv. Kgy. Rendelet egyes rendelkezéseit annak érdekében, hogy a leginkább szennyező gépjárművek forgalmát korlátozzák a szmogriadó riasztási fokozatának bevezetése esetén. A Fővárosi Közgyűlés 2016. február 17-i ülésének napirendjén szereplő előterjesztés[1] szerint ugyanis a korlátozással érintett személygépkocsik aránya a jelenlegi 8-9%-ról 29-32%-ra növekszik, mivel azt kiterjesztik (néhány kivételtől eltekintve) minden olyan személygépkocsira, amely az Euro 3-as normánál kedvezőtlenebb környezetvédelmi tulajdonságokkal rendelkezik.

Annak érdekében, hogy a súlyos légszennyezettségi helyzet kialakulásakor a szennyezést mielőbb és minél nagyobb mértékben csökkenteni lehessen, javasoljuk megfontolásra a következőket.

1. A korlátozás alá eső kategóriákat célszerű kiterjeszteni az Euro 3 szabályoknak megfelelő dízelüzemű gépkocsikra is (a környezetvédelmi osztályok szerint: 7, 8). Ez nem azért fontos, hogy általában tovább növekedjen (38-41%-ra) azoknak a gépkocsiknak a száma, amelyek forgalma korlátozásra kerül, hanem azért, mert a közlekedésben éppen a dízeljárművek azok, amelyek leginkább hozzájárulnak a magas PM_{10}- és NO_x-szennyezettséghez. Megjegyezzük, hogy a gyakorlatban jóval alacsonyabb lesz a korlátozás alá eső járművek száma, mint ami az előterjesztésben szerepel, hiszen a régebbi, elavult járművek tulajdonosai sokkal ritkábban használják az autójukat, mint azok, akiknek korszerűbb gépkocsijuk van.

2. Természetesen az előterjesztésben szereplő (illetve az előző pontban javasolt) kiterjesztésnek csak akkor van értelme, ha azt a gyakorlatban végre lehet hajtani. Ezzel kapcsolatban viszont komoly aggályaink vannak, amit az előterjesztés előzetes hatásvizsgálati lapjában leírtak[2] tovább erősítenek. Értesüléseink szerint az elmúlt időszak riasztásai során a rendőrség képtelen volt ellenőrizni még a matricás korlátozást is. Még inkább kérdéses, hogy miként fogja

[1] http://infoszab.budapest.hu:8080/akl/tva/Tir.aspx?scope=kozgyules&sessionid=6753&agendaitemid=90836

[2] „Ugyanakkor a gépjárművek környezetvédelmi tulajdonságát rögzítő, jelenleg 21 db, idővel elvileg bővülő, környezetvédelmi osztály (kód) alkalmazása nehezíti a hatékony jogalkalmazást, az alapszínekkel jelölt – a színekkel történő közlekedési szabályozásnak megfelelően – két (piros-zöld), legfeljebb három (piros-sárga-zöld) színű matricák alkalmazásával szemben. … A jogsértés esetében az eljáró hatóságnak rendelkeznie kell annak a gépjárműnek környezetvédelmi osztály kódjával, amellyel a jogsértést elkövették. Ennek hiányában az eljáró hatóság adminisztratív terhei várhatóan növekedni fognak."

ellenőrizni a rendőrség, hogy a forgalomban részt vevő járművek melyik környezetvédelmi osztályba tartoznak. Ehhez ugyanis vagy nagyszámú személygépkocsit kell megállítaniuk és megtekinteniük a forgalmi engedélyüket, vagy olyan informatikai háttérrel kell rendelkezniük, amely segítségével a rendszám alapján azonnal meg tudják állapítani a környezetvédelmi besorolást. Az első nem életszerű, a másodikhoz – tudomásunk szerint – jelenleg nem adottak a feltételek. Ha pedig nincsenek meg az ellenőrzés feltételei, akkor nem lehet szankcionálni a szabályok megsértőit sem, és így a jogszabályt lehetetlen lesz végrehajtani. Ezen okok miatt – bármennyire is kívánatos lenne a környezetvédelmi osztály szerinti korlátozás – javasoljuk a korábban már bevált páros-páratlan rendszer szerinti korlátozás ismételt bevezetését. A környezetvédelmi osztály szerinti korlátozás bevezetésének pedig mielőbb meg kell teremteni a feltételeit (például a jármű környezetszennyezésével arányos városi útdíj bevezetésével, amire már korábban részletes javaslatot juttattunk el a Főpolgármester Úrnak).

3. Javasoljuk, hogy a szmogriadó esetén tiltsák be a robbanómotoros kétkerekűek (robogók stb.) közlekedését. Ezek a járművek ugyanis sokkal nagyobb mértékben szennyezik a levegőt, mint amekkora a számarányuk a főváros közlekedésében. Nem véletlen, hogy a világ számos nagyvárosában teljesen betiltották a közlekedésüket (nem csak szmogriadó alkalmával).

Még szeretnénk felhívni szíves figyelmüket, hogy a szmogriadó-rendelet preambulumában „a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokat tartalmazó 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet” szövegrész helyett a következőt kell szerepeltetni: „a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet”.

Üdvözlettel:

Lukács András
elnök